

SINIR KOYMA BECERİSİ ÖĞRETMEN BROŞÜRÜ

Öğretmen ile öğrenci arasında başarılı bir ilişki kurulabilmesi için;

- Öğretmenin çocuğunun gelişimsel özelliklerini iyi bilmesi,
- Onu ayrı bir birey olarak kabul edip kişiliğine ve benliğine saygı göstermesi,
- Tutarlı ve kararlı tutumlar sergilemesi,
- Diğer öğretmenlerle ortak hareket edip sınır konusunda ortak karar almaları önemlidir.

Gelişimsel süreçlere bakıldığında okul öncesi süreçte dil ve motor beceriler hızla gelişmektedir. Okul ile birlikte bireyleşme, bağımsızlaşma ve özerkleşme dönemleri başlar. Bireyleşmeyle birlikte kendi kimliğini kazanma sürecinde inatlaşmalar, istenmeyen davranışlar görülebilir.

Çocuğun sağlıklı kimlik gelişimi için etkin sınır koyma önemlidir. Peki etkin sınırlar çizerken öğretmen nelere dikkat etmelidir? Bunu şimdi öğreneceğiz.

ETKİN SINIR KOYMA NEDİR?

Etkin sınır koymaya; çocuğa hangi davranışların kabul edilebilir olduğunu anlamasına yardımcı olma, kurallar koyma ve bu kuralları açıklayarak öğretme süreci diyebiliriz.

Etkin sınır koyma ile çocuk isteklerini öteleyebilme becerisinin yanı sıra, isteklerine ulaşmasını geciktiren engelleri nasıl değiştirebileceğini de öğrenir (Ekşi, 2011)

Erken dönemde etkin sınırlar konulmadığında;

- Ergenlik dönemine gelen çocuklarda duygusal ve davranışsal sorunlar,
- Suça karışma, suç işleme, okuldan kaçma, erken ve tehlikeli cinsel deneyimler,
- Aile ilişkilerinde bozulma ve aile yaşam kalitesinde düşme ve hatta sağlıksız yaşantılar ve strese bağlı sağlık problemlerinde artışa neden olabilir.

Etkin Sınırların Amacı

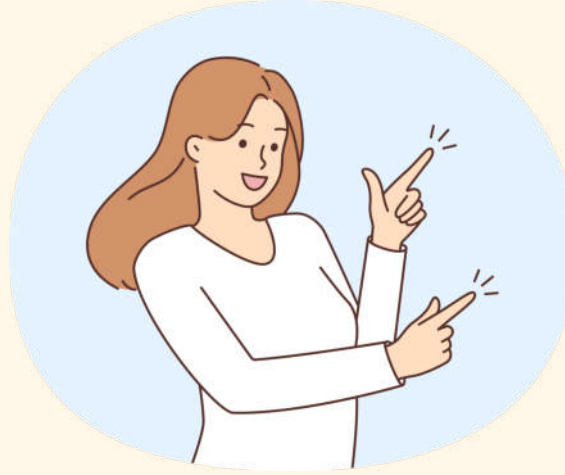
- Öğrencilere otokontrolü öğretmektir.
- Zor durumlarda çocuğun duygusal fırtınaya kapılmadan baş edebilme becerisini geliştirmesine yardımcı olur.
- Çocukların kendileri için belirlenen sınırları biliyor olmaları, kendilerini güvende hissetmelerine destek sağlar.
- Öğrenci ile öğretmen arasında yaşanacak sorunların önüne geçer ve ılımlı okul iklimi oluşmasına yardımcı olur.
- Öğrenciye seçim hakkı sunar ve seçimlerinin sonucu olan sorumluluk alma yetisini geliştirir.

SINIR KOYMADA ÖNERİLER

- Sınır koyma becerilerini öğrenme, öğretme ve sonucu sürdürülebilir kılma önemlidir.
- Öğretmen sınır koyarken çocukla olumlu ve çocuğu destekleyici bir ilişki geliştirmelidir
- Etkin sınırdaki çocuğun ihtiyacı, içinde bulunduğu gelişim dönemi ve sınırların düzenli tekrarlarla hatırlatılması önemlidir.
- Sınır koyarken açık ve net olmak, direkt konuya gelmek önemlidir.
- İstenmeyen davranış yerine olumlu alternatif davranış teklif edin.

- Etiketlemekten kaçının,
- Vermeden beklentide olduğumuzda ve beklentide olmaksızın verdiğimizde; çocuklar ya kızgın, dirençli ya da şımarık ve pasif olurlar. Bu nedenle sınırları ve beklentileri duyarlı bir bakımla artırmak gerekir.
- Sınır koymada bedensel bir cezalandırma şiddetin bu kadar yoğun olduğu bir zamanda kabul edilemez.
- Çocukla için destekleyici öğretmen önemlidir. Öğretmen beklediği şeyi çocuk için yaptığında gerçek öğrenme oluşur. Yani konulan sınırlara hep birlikte özen göstermek kıymetlidir.
- Beklentiler çocuğun yaşına uygun olmalıdır.

Evrensel olan etkin sınır koyma yöntemleri ile öğretmen sakin ve tutarlı davranıp, çocukla güç savaşına girmeden, kendi kızgınlıklarını fark ederek, duygularını uygun şekilde ifade ederek inatçı ve istenilmeyen davranışlara sahip öğrenci ile baş edebilir.

İstenmedik davranışlar karşısında etkin sınır koyma ile çocuğun yanlışlarını fark etmesi, kendi doğrularını keşfetmesi ve öz denetimini kazanmasını sağlamaktadır

KAYSERİ İL MİLLÎ
EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

HAZIRLAYAN: ZEYNEP BİROL ALTIN